

MEGEMLÉKEZÉS

Harminc éve kezdődött

1989 tavaszán a nagy társadalmi átalakulások közepette alapították meg a gyermekügy elkötelezettjei, különböző szakmákat képviselő értelmiségiek a Gyermekérdekek Magyarországi Fórumát. A társadalmi szervezet egy évtizeden át volt gyűjtőtégléje a gyermeki jogok érvényesítésére szövetkező műhelyeknek és közösségeknek. Tevékenysége jelentős nyilvánosságot kapott a viharos közéletben. Éveken át vállalta magára az ún. országjelentés készítését. A Fórum 1992-ben adta ki először a Jelentés a magyarországi gyermekek helyzetéről című kötetet. Ezek máig érvényes információkat tárolnak a korosztály helyzetéről. A Fórum rendszeresen adott ki tájékoztatót, amelynek mottója, címe József Attila-verset idézett: „Tejfoggal kőbe...”.

Az 1992. év más szempontból is jelentős volt a Fórum életében. (Jelentős volt a gyermekügyi-pedagógiai civil világban más szempontból is. Például ebben az évben hívták össze a 6. Nevelésügyi Kongresszust, száznál több civil szervezet fejezte ki csatlakozását, ez évben alakult meg az ifjúsági sajtó munkásaiból a Gyermeklapok Kamarája, jött létre a Települési Gyermekönkormányzatokat Segítők Egyesülete.) Ez év áprilisában hozta létre a Fórum a Gyermektanulmányok Alapítványát. A Böjte József soros elnök által jegyzett alapító okirat szerint sok fiatal kutató kapott ösztöndíjas munkára lehetőséget. Az ebben az évben meghirdetett témakörök a következők voltak: gyermeki jogok, gyermekszervezetek, az iskola világa, a gyermekélet (köz)gazdasági környezete. Az ösztöndíjasok mentort is kaptak a kutatási feladataik elvégzéséhez. A kutatások jelentős része megjelent a Jelentésekben. A támogatások forrásában fontos szerepet töltött be az „ifjúsági vagyron” felhasználására létrehozott közalapítvány, a később sok vitát kiváltott Nemzeti Gyermek- és Ifjúsági Közalapítvány. (A NGyIK 2008-ban szűnt meg.)

Az ösztöndíjasok az 1913 márciusában megrendezett Gyermektanulmányi Kongresszus tiszteletére rendezett konferencián adtak számot tudásukról. Ezen Soltész Anikó ifjúságkutató, a Gyermekérdekek Magyarországi Fóruma társelnöke tartott megnyitót, és Mihály Ottó tartott bevezető előadást a gyermektanulmányozás új lendülete esélyeiről.

Ösztöndíjasok voltak: Adorján István (A gyermekszervezetek érdekképviseleti és érdekvédelmi rendszere); Aradszky László (Gyermekönkormányzat szervezése egy szétesett településen); Balogh László (Milyen az ideális medagógus?); Beleznai Ildikó és Büki Péter (Rituálinnovatív terápia); Borbély Károly (A gyermeki jogok érvényesülésének és csorbulásának kérdései egy iskolában); Darabos Rita (Pedagógusszemélyiség az iskolában); Földvári Sándor (Az iskolai fegyelem kritériumai a különböző pedagógiai felfogásokban); Harmath Luca (A gyermek mindenek felett

álló érdeke a büntetőeljárásban); Horváth Péter (A másság elfogadása. Szegregált vagy integrált iskolákat?); Jásper Éva, Katona Csaba (Az iskola belső életének szabályozása); Koncz Áron (Ellentmondások az Egyezmény és a magyar jogrendszer között); Körmendy András (A gyermekélet és a reklám viszonya); Nagy Annamária (A kisiskoláskori hazugságok formái és indítékai); Nemes Gusztáv (Alsó tagozatos gyerekek szociális problémáinak kezelése Budapesten); Németh Krisztina (Gyermekjogi egyezmények és szerződések); Polyák Zsuzsanna (A gyermekszervezetek érdekképviseleti és érdekvédelmi szerepe); Schay Krisztina (A gyermek erőforrásai az iskolai lét mindennapjaiban); Szekeres Péter (A gyermek választása. Szervezetek a gyerekek körében); Tóháti Ilona (Gyermekszervezetek funkciói a mai magyar társadalomban); Trencsényi Tibor (Nonprofit vállalkozások); Ungár Andrea (A gyermek és az iskola világa egy speciális módszer tükrében); Urbán Mónika (Gyermeki jogok az iskolában); Vajda Éva, Gárdos Attila (A gyermeki és a nemzetiségi jogok); Koszta Zsuzsanna (Család-, gyermek- és ifjúságvédelem Magyarországon); Lukács Eszter (A gyermeki jogok Európában, Ázsiában, Afrikában és Amerikában); Németh Ilona, Orbán Zoltán (Egyház és iskola); Szvarnasz Alexandrosz (Amatőr rádiózás az iskolában).

Volt lehetőség a gyermekkutatás új interdiszciplináris keretei létrehozására. Ugyanezen a konferencián, 1993. március 18-án, jelentették be az alapítók, emlékeztetve a jubileum felidézte hagyományra, az Új Magyar Gyermektanulmányi Társaság létrehozását. A társaság ügyvezető elnöke Papp György szociológus, ifjúságügyi szakember lett.

Trencsényi László